

Nr 2

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62, såvitt propositionen avser jordbruksärenden.

Utskottet får härmed avge utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts till riksdagen den 3 januari 1962 avlåtna proposition nr 2 angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62, i vad propositionen avser framställningar berörande jordbruksdepartementets verksamhetsområde.

Beträffande den närmare utredningen i berörda ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för förenämnda dag (bilaga 6 s. 15—19 samt bilaga 13 s. 39—40).

Egentliga statsutgifter

Nionde huvudtiteln

A. Jordbruksdepartementet m. m.

1:o) 5. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Under punkt 5 i bil. 11 av årets statsverksproposition har departementschefen framhållit, att den numera beräknade anslagsbelastningen under innevarande budgetår nödvändiggör att anslaget förstärkes med 300 000 kr.

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning och hemställer därför,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

H. Veterinärväsendet m. m.

2:o) 6 a. **Anskaffande av viss laboratorieutrustning m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag, som föranledes av att det civila veterinärväsendet från och med år 1962 övertagit ansvaret för viss veterinärmedicinsk utrustning under beredskapstillstånd och krig, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anskaffande av viss laboratorieutrustning m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kr.

J. Lantmäteri- och kartväsendet

3:o) 10. Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m. Med biträdande av Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning om ytterligare medelsanvisning med 192 000 kr. på grund av utgiftsökningar av automatisk natur hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 192 000 kr.

M. Diverse

4:o) 17. Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m. Under denna punkt har Kungl. Maj:t föreslagit att ifrågavarande anslag tillföres medelsanvisning med 400 000 kr.

Efter att ha redogjort för en skrivelse från vissa arbetarkommuner i nordöstra Skåne om hjälp åt tobaksodlarna därstädes i anledning av att tobaksskörden slagit fel ävensom för däröver avgivna yttranden av statens jordbruksnämnd och styrelsen för Svenska tobaksaktiebolaget har *departementschefen* anfört följande.

Övervägande flertalet av landets tobaksodlare har i år åsamkats mycket kännbara skador på sina odlingar på grund av angrepp av tobaksbladmögel. Skadorna har haft sådan omfattning att mindre än en fjärdedel av normal skörd kunnat bärgas. Det totala inkomstbortfallet har av Svenska tobaksaktiebolaget uppskattats till cirka 1 200 000 kr.

1961 års riksdag (prop. 94; JoU 22; rskr. 227) uttalade, att så länge trädgårdsodlingen ej kunnat innefattas i det permanenta skördeskadestyddet tillgångarna under förevarande reservationsanslag kunde utnyttjas för behovsprövade kontantbidrag till skördeskadedrabbade utövare av trädgårdsnäringen. Riksdagen betonade vidare önskvärldheten av att medel fanns tillgängliga under anslaget i sådan omfattning att kontantbidrag skulle kunna utbetalas till av skördeskador drabbade trädgårdsodlare utan tidsutdräkt och utan avvaktan på anslagsförstärkning från riksdagens sida. Riksdagen utgick vidare från att vid behovsprövningen av kontantbidragen tillämpades i huvudsak samma grunder som vid stödgivningen i anledning av 1960 års skördeskador.

I anslutning härtill har Kungl. Maj:t genom beslut den 1 december 1961 förordnat, att behovsprövade bidrag skall utgå till odlare av tobak, som under året fått vidkännas skördeskador. Vid prövningen av bidragsansökningarna skall i princip tillämpas samma grunder som vid beviljandet av ekonomiskt stöd till de jordbrukare och trädgårdsodlare, som under 1960 åsamkades skördeskador. Samtidigt anmodades lantbruksstyrelsen att handha bidragsgivningen och så snart anslagsbehovet kan överblickas inkomma med hemställan om erforderlig medelstilleddning för ändamålet.

Den odisponerade behållningen under förevarande anslag var den 1 januari 1962 137 000 kr. Behovet av medel för att kunna lämna ekonomiskt bistånd till de tobaksodlare som fått avsevärda skador på senaste skörden kan väntas avsevärt överstiga anslagsbehållningen. Då det härjämte är erforderligt att kunna tillgodose även andra anspråk på anslaget, vilka kan

uppkomma under innevarande budgetår, förordar jag att 400 000 kr. äskas å tilläggsstat II till gällande riksstat.

I avvaktan på medelsanvisningen å tilläggsstat torde för bidragsutbetalning till tobaksodlare förskottsvis böra disponeras medel ur det senast tilländalupna regleringsårets överskott av införselavgifter på jordbruksvaror. Det förskottrade beloppet bör återbetalas snarast efter det tilläggsstatsanslaget beviljats.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag om medelsanvisning för utbetalande av ersättning till tobaksodlare som lidit stora förluster på grund av den felslag-na tobaksskörden under 1961 föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet har ej heller något att invända mot de föreslagna grunderna för bidragsgivningen. Då vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit under punkten jämväl tillstyrkes, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag vid förlust på grund av naturkatastrof m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

Kapitalinvesteringar

III. Statens allmänna fastighetsfond

5:o) 29 a. **Byggnadsarbeten vid statens reproduktionsanstalt.** Under punkten 169 i bil. 11 av 1962 års statsverksproposition har *departementschefen* — efter redogörelse för bl. a. byggnadsstyrelsens förslag till lösning av reproduktionsanstaltens byggnadsfråga samt yttrande i ämnet av arbetsgruppen för beredning av vissa frågor rörande anstalten — anfört följande.

Angelägenheten av att lokalfrågan för statens reproduktionsanstalt får en snar och ändamålsenlig lösning har understrukits av 1961 års riksdag (prop. 93; JoU 25; rskr. 211). Byggnadsstyrelsen har på Kungl. Maj:ts uppdrag utfört projektering av nybyggnad för anstalten med förläggning dels till tomt i Räcksta i Stockholms nordvästra del, dels till tomt i Johannelund i samma del av staden. Såsom framgår av det föregående skiljer sig de båda byggnadsprojekten i huvudsak därigenom, att förläggning till Räcksta medför en fördyring med i runt tal 1 000 000 kr. till följd av högre grundläggningkostnader.

Enligt vad jag inhämtat anser lantmäteristyrelsen och arbetsgruppen för beredning av vissa frågor i anledning av reproduktionsanstaltens ombildning till statligt aktiebolag att uppförande av byggnaden i Johannelund är att föredraga framför nybyggnad å den aktuella tomten i Räcksta. Från anstaltens sida har hävdats att tomten i Johannelund är sämre belägen ur affärssynpunkt och med hänsyn till personalens intressen än tomten i Räcksta. För egen del anser jag, att övervägande skäl talar för att nybyggnad för reproduktionsanstalten uppföres på tomten i Johannelund. Jag vill även med hänsyn till behovet av lokaler för olika statliga ändamål förordna att byggnaden, såsom byggnadsstyrelsen förslaget, uppföres med en våning utöver vad anstalten nu behöver. Byggnadsstyrelsens förslag till utformning av nybyggnaden torde i huvudsak böra godtagas liksom de till 8 300 000 kr. beräknade kostnaderna för densamma.

Byggnaden bör efter färdigställandet upplåtas till det statliga aktiebolag, vartill reproduktionsanstalten den 1 juli 1962 skall ombildas. Till frågan om formerna härför torde jag få återkomma vid anmälan av 1963 års statsverksproposition.

Byggnadsarbetena bör, såsom byggnadsstyrelsen utgått från, igångsättas redan i vår. Jag avser därför att senare denna dag återkomma till Kungl. Maj:t med förslag att 700 000 kr. anvisas på tilläggsstat för innevarande budgetår för att täcka kostnaderna för byggnadsarbetena fram till den 1 juli 1962. För nästa budgetår bör anvisas det av byggnadsstyrelsen äskade beloppet av 3 000 000 kr.

Utskottet. Den i ärendet framlagda utredningen synes ge vid handen att, såsom departementschefen föreslagit, reproduktionsanstaltens nybyggnad bör förläggas till Johannelund. Som utskottet icke funnit anledning göra erinran mot den gjorda kostnadsberäkningen eller mot förslaget i övrigt och det synes angeläget att byggnadsarbetena kan påbörjas redan i vår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens reproduktionsanstalt* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 700 000 kr.

V. Statens utlåningsfonder

6:o) 10. **Fiskerilånefonden.** Under hänvisning till att under punkten 173 i bil. 11 i årets statsverksproposition redovisats att i anledning av aktuella anspråk på lån ur fiskerilånefonden erfordrades en utvidgning av ramen för lån under innevarande budgetår har *departementschefen* i proposition nr 2 föreslagit att låneramen vidgas från 3,8 till 5,5 miljoner kr. samt att som följd härav anvisas ett kapitaltillskott av 1,7 miljoner kr.

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget biträdades av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1961/62 ett belopp av 5 500 000 kr. må av Kungl. Maj:t disponeras för lån från fiskerilånefonden

b) till *Fiskerilånefonden* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 1 700 000 kr.

VI. Fonden för låneunderstöd

7:o) 5 b. **Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.** Kungl. Maj:ts under förevarande punkt framlagda förslag om anslagsanvisning å 350 000 kr. för att med hänsyn till behållningen å anslaget och inkomna låneansökningar möjliggöra att skäliga låneanspråk kan tillgodoses föranleder ingen erinran från utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Lån för främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 anvisa ett investeringsanslag av 350 000 kr.

Stockholm den 6 februari 1962

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Lage Svedberg, Nord, Bertil Andersson, Carl Eskilsson*, Mossberger, Hedström, Kristiansson, Jonasson, Isacson och Akesson*;

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie, Jonsson i Strömsund*, Antby, Hægglom, Lindström, Arweson, Nilsson i Lönsboda, Franzén, Lundmark och Nilsson i Bästekille*.

* Ej närvarande vid justeringen.